

Aasta puu tamm: Eesti vägevaimad tammed

Tammel on eestlasele mitu sügavat sümboolset tähendust: elujõu ja pikaelisuse, vastupidavuse, püsivuse ning tarkuse puu; meie looduskaitse sümbol. Hiiepuuna on ta pakkunud kodu-, rahu- ja turvatunnet ning andnud lootust. Paljud meie tammed ja tammikud on võetud looduskaitse alla. Keskkonnaportaali andmetel on Eestis üksikpuu või puurühmana kaitse all paarsada tamme/tammerühma ja parkümmend tammikut. Veel leidub meil väärtuslikke hiietammesid.

Tamm on aasta puu olnud ka 1998. aastal. Aasta puud on Eesti Looduse toimetuse valinud alates 1996. aastast.

Foto: Anadvr / Wikimedia Commons

Mäe-Lehtsoo tamm

Kuressaare

Kärdla

Haapsalu

Rapla

Tallinn

Paide

Rakvere

Jõhvi

Jõgeva

Pärnu

Viljandi

Tartu

Põlva

Võru

Valga

4 Vinni tammik: kaitsealune tammik, kus Vinni vald on paljude puude juurde lisanud teabetahvlid nende isikute nimedega, kes on pälvunud Eduard Vilde kirjandusauhinna. Nimepuu on saanud ka Eduard Vilde.

5 Rava tammik: Eesti esimene looduskaitseobjekt, 1936. aastal tehtud esimene sissekanne Eesti looduskaitse registrisse.

6 Baeri tammed: Piibe pargis kasvavad Baeri-aegsed tammed. Karl Ernst von Baer oli Eestist pärit maailmakuulus loodus- ja arstiteadlane, sündinud Piibe mõisas.

7 Tartu tammik: 2007. a rajatud tammik. Tartule oluliste inimeste, s.o linna aukodanike, linnapeade, Tartu sõpruslinnade esindajate, tähtsate külaliste jt auks istutatud tammed.

8 Orissaare staadioni tamm: valitud 2015. aastal Euroopa aasta puuks. Tähelepanuväärne, sest asub keset jalgpalliväljakut.

9 Priiuse tamm: ainus omataoline, kuna istutatud selleks, et tähistada pärisorjuse lõppu. Täpset istutusaega ei teata: tõenäoliselt peetakse aastat 1866, kaheldav on 1816.

10 Kõrvi tamm: kolme tamme tüved on kokku kasvanud jämedate külgokstega puuks; omapärased Eestis.

11 Pühajärve sõjatamm: üks Eesti suurima ümbermõõduga tamm, kuulub selle järgi esikolmikusse. Nimepanekut on ajendanud talupoegade vastuhakk mõisniku vastu.

12 Vara tamm: kasvab Vara kirikuaias kõigest seitsme meetri kaugusel pühakojast uksest. Omalaadne vaatepilt: kõrvu paiknevad hiiepuu ja kivist pühamu.

13 Rannu tuhandeaastane tamm: kuulub nime ja rikkaliku pärimuse poolest, säilinud haru püsib püsti tugevate najal.

14 Mustahamba tamm: üks vähesi säilinud ristitammesid. Eestis on ristipuudeks sagedamini valitud mände või kuuski, harvem lehtpuid.

1 KÕRGEIM TAMM

Kasvab Audru mõisa pargis; 36,5 m (mõõdetud 2003. a, kultuurimälestiste registri andmed).

2 SUURIMA TÜVEMAHUGA TAMM

Mäe-Lehtsoo tamm: jäme tüvi sirutub ligi kuue meetri kõrgusele, ilma et jämedus märkimisväärselt väheneks. Puu seisund on kehv.

3 JÄMEDAIM JA VANIM TAMM

Tamme-Lauri tamm: ümbermõõt 852 cm (mõõdetud 2009. a, Martin Suuroja). Ilmselt Eesti vanim tamm, vanus võib ulatuda 700 aastani.

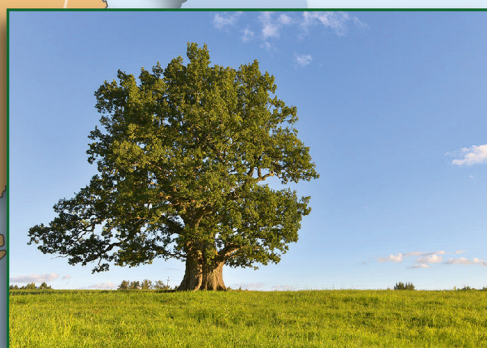
⊕ Pühapaigad

○ Kaitstavad tammed

☀ „Kõige-kõige” tammed

□ Tammealleed, puurühmad, kaitstavad tammikud

Foto: Abget47 / Wikimedia Commons

Tamme-Lauri tamm suvel, 2013. a

Allikad:

- EELIS (Eesti looduse infosüsteem), Keskkonnaagentuur.
- Kaasik, Ahto 2017. Pühapaikade teejuht. Pegasus, Tallinn.
- Relve, Hendrik 2003. Põlispuud. Koolibri, Tallinn.
- Suuroja, Martin 2009. Eesti tammed. Eesti loodusmonumendid. GeoTrail KS, Tallinn.